

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УКД 796:336:355.01
СУТЬ ТА ПРИНЦИПИ ФІНАНСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Костенко С.В., магістрант, **Костенко М.П.**, кандидат педагогічних наук
(kostenko.mykola@nubip.edu.ua)
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Відповідно до Закону України «Про фізичну культуру і спорт», держава регулює відносини у сфері фізичної культури і спорту шляхом формування державної політики у цій сфері, створення відповідних державних органів, фінансового, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного, нормативно-правового та іншого забезпечення розвитку фізичної культури і спорту (ФКС), а також визнання широкого самодіяльного статусу фізкультурно-спортивного руху в Україні і комплексної взаємодії державних органів з громадськими організаціями фізкультурно-спортивною спрямованості [4].

Державна фінансова підтримка ФКС здійснюється шляхом реалізації таких її форм: пряме та достатнє фінансування ФКС з бюджетів усіх рівнів на основі відповідних фінансових і соціальних норм та нормативів; надання різних пільг і преференцій для організацій, установ та підприємств сфери, що спрямовують фінансові кошти на розвиток ФКС (насамперед, від ігрового бізнесу, тоталізаторів і лотерей); виділення пільгових (безпроцентних) кредитів і цільових інвестицій у розвиток ФКС; прискорення амортизації спортивного майна та ін. [3].

Внаслідок широкомасштабної збройної агресії Росії проти України призупинено проведення уроків фізичної культури, занять з фізичного виховання, активних перерв, фізкультурно-оздоровчих заходів, роботи гуртків та секцій у закладах освіти. Унеможливлено проведення фізкультурно-оздоровчих заходів в місцях масового відпочинку, проживання та роботи, реалізації ініціативи Президента соціального проекту «Активні парки - локації здорової України». Пошкоджено та зруйновано частину локацій для занять фізичною культурою і спортом у місцях проведення бойових дій.

Крім цього, у сфері фізичної культури і спорту серйозною проблемою є залежність фізкультурно-оздоровчої діяльності, розвитку резервного спорту та спорту вищих досягнень від спроможності бюджетів органів місцевого самоврядування, ставлення до сфери фізичної культури і спорту з боку місцевих керівників і депутатів. Також поза увагою залишаються питання встановлення пріоритетності олімпійського та параолімпійського спорту у визначені обсягів матеріально-технічного забезпечення, розмірів заробітної плати та винагород від досягнутих результатів, що вимірюються кількісними та якісними показниками.

Фактично зупинено реалізацію ключових програмних документів – Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року, Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2024 року, виконання завдань Плану заходів на 2021-2022 роки щодо реалізації першого етапу Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року, частково призупинена реалізація завдань, визначених Положенням про соціальний проект «Активні парки - локації здорової України». Державна цільова соціальна програма "Молодь України" на 2021-2025 роки працює на 10%.

Згідно Матеріалів робочої групи «Молодь та спорт» Національної ради з відновлення України від наслідків війни у Плані відновлення ФКС було означено ряд цілей, серед яких: участь молодих жінок і чоловіків (різні категорії) у суспільному житті для наближення перемоги, відновлення України та європейської інтеграції (у т. ч. через діяльність УМФ, ВМЦ, ІГС, молодіжних центрів та просторів, молодіжних рад та волонтерську діяльності); формування фізично активної і здорової нації є пріоритетним напрямом гуманітарної політики держави; відновлення і розвиток резервного спорту та спорту вищих досягнень, враховуючи пріоритетність олімпійського спорту; відновлення та розвиток спортивної інфраструктури; підвищення рівня української національної та громадянської ідентичності до 85% [5].

У рамках реалізації цієї цільової програми були визначені кілька проектів із орієнтовною потребою у фінансуванні, а саме: соціальний проект «Активні парки – локації здорової України» – 2,6 млрд грн; стратегія розвитку олімпійських видів спорту – 16 649, 40 млн грн; реалізація програми Президента України «25 спортивних магнітів» – 6 млрд грн;

реалізація програми Президента України «Реконструкція 18 спортивних інтернатів та 100 ДЮСШ» – 12 млрд грн; проект “Запуск “клубної системи” фінансування для масового спорту” (ще потребує додаткового опрацювання та визначення механізму реалізації); проект по створенню єдиної платформи національно-патріотичного виховання та цифрових тренінгів.

Однак Державним бюджетом України на 2023 рік на фінансування розвитку ФКС передбачено 3,9 млрд грн. Кошти спрямовано на такі напрямки:

2,7 млрд грн – проведення та участь у більше ніж 2 тис. міжнародних та державних спортивних заходах різного рівня з олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту осіб з інвалідністю. Участь у них будуть брати понад 8 тис. українських спортсменів, а також забезпечуватиметься діяльність 16 державних закладів та установ у сфері ФКС.

0,5 млрд грн – створення належних умов для забезпечення тренувального процесу українських спортсменів на підтримку та розвиток спортивної інфраструктури. Ці видатки будуть забезпечені переважно за рахунок коштів спеціального фонду - за рахунок надходжень від плати за ліцензії на провадження діяльності з організації та проведення букмекерської діяльності.

0,4 млрд грн – проведення понад 300 масових фізкультурно-спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів серед усіх категорій населення, до яких дев'ять громадських об'єднань фізкультурно-спортивного спрямування планують залучити до оздоровчої рухової активності майже 200 тис. осіб.

0,3 млрд грн – забезпечення підготовки та участі українських спортсменів у зимових Дефлімпійських, Європейських іграх, олімпійських фестивалях, у зимових Юнацьких Олімпійських іграх 2024 року.

79 млн грн – створення умов для фізичної активності громадян, зокрема внутрішньо переміщених осіб та забезпечення в регіонах фізкультурно-оздоровчої роботи як засобу їх соціально-психологічної реабілітації у межах реалізації ініційованого Президентом України соціального проекту «Активні парки - локації здорової України». Із них 54 млн грн – субвенція регіонам [2].

Так, за словами заступника Міністра фінансів Романа Єрмоличева, «...підтримка українського спорту та забезпечення підготовки і участі українських спортсменів в міжнародних змаганнях є пріоритетом держави. Тому для нас важливо підвищувати престиж та імідж держави на міжнародній арені та привертати увагу світової спортивної спільноти до України» [1].

Перелік посилань

Бюджет-2023: На фінансування розвитку фізкультури та спорту передбачено майже 4 млрд грн. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/biudzhzet-2023-na-finansuvannia-rozvytku-fizkultury-ta-sportu-peredbacheno-maizhe-4-mlrd-hrn>

Про Державний бюджет України на 2023 рік: Закон України від 03.11.2022 № 2710-IX. URL: https://mof.gov.ua/uk/budget_2023-582

Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту: Указ Президента України від 28.09.2004 № 1148/2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1148/2004#Text>

Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 24.12.1993 № 3808-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>

Проект Плану відновлення України: Матеріали робочої групи «Молодь та спорт». Національна рада з відновлення України від наслідків війни. 2022. 178 с. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/restoration-and-development-of-infrastructure.pdf>